

Sự thật về việc Bộ Giao thông Vận tải thực hiện Thông báo của Hội nghị Trung ương lần thứ 11 về “Báo cáo tiền khả thi Đầu tư xây dựng Cảng Hàng không Quốc tế Long Thành”

TS Nguyễn Bách Phúc
Chủ tịch Hội Tư vấn Khoa học công nghệ & Quản lý TP.HCM HASCON
Viện trưởng Viện Điện – Điện tử - Tin học EEI

Thông báo của Hội nghị Trung ương lần thứ 11 về “Báo cáo nghiên cứu tiền khả thi Đầu tư xây dựng Cảng Hàng không Quốc tế Long Thành” viết: “Ban chấp hành Trung ương Đảng yêu cầu trong quá trình nghiên cứu, **hoàn thiện** dự án, cần lưu ý xác định rõ những tiêu chí, điều kiện tiên đề để trở thành một cảng trung chuyển hàng không quốc tế trong điều kiện cạnh tranh gay gắt giữa các sân bay trung chuyển quốc tế trong khu vực Đông Nam Á. Tính toán kỹ hiệu quả đầu tư, lộ trình, phân kỳ đầu tư sao cho khả thi, phù hợp với tình hình phát triển của ngành hàng không Việt Nam và khả năng huy động nguồn lực cho đầu tư phát triển; vấn đề sử dụng đất, phương án giải phóng mặt bằng và tái định cư; việc lựa chọn công nghệ, kỹ thuật và mô hình quản lý, vận hành, khai thác sau khi dự án hoàn thành; hiệu quả kinh tế-xã hội và hiệu quả đầu tư của dự án; tổng mức đầu tư và cơ cấu nguồn vốn đầu tư, đặc biệt là vấn đề huy động các nguồn vốn đầu tư của xã hội, khả năng hoàn vốn; biện pháp khắc phục tình trạng lâu nay các dự án đầu tư thường vượt quá cao so với dự toán ban đầu ...”

Hội nghị Trung ương lần thứ 11 còn yêu cầu Bộ Giao thông Vận tải (GTVT) trong quá trình nghiên cứu, hoàn thiện “Báo cáo nghiên cứu tiền khả thi” phải **“Nghiêm túc lắng nghe và tiếp thu các ý kiến góp ý xác đáng và giải trình rõ những vấn đề còn có ý kiến khác nhau, nhất là ý kiến phản biện của các tổ chức, cá nhân có trình độ chuyên môn về các lĩnh vực có liên quan đến Dự án. Bảo đảm tính công khai, minh bạch; làm tốt công tác thông tin, tuyên truyền, tạo sự thống nhất cao trong hệ thống Chính trị và sự đồng thuận cao trong xã hội.”**

Hưởng ứng Thông báo của Hội nghị lần thứ 11, ngày 14/5/2015 Hội Tư vấn Khoa học Công nghệ và Quản lý TP HCM HASCON đã trình Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam, Quốc hội nước CHXHCN Việt Nam, Chính phủ nước CHXHCN Việt Nam, và Bộ GTVT bản Kiến nghị số 15-030/HTV, kiến nghị Bộ Giao thông Vận tải phối hợp với Hội Tư vấn HASCON tổ chức những cuộc **thảo luận trực tiếp giữa các chuyên gia** của hai bên về những **vấn đề mà Ban chấp hành Trung ương Đảng yêu cầu nghiên cứu để hoàn thiện “Báo cáo nghiên cứu tiền khả thi”**.

Nhưng chúng tôi đã rất ngạc nhiên và thất vọng trước cách ứng xử của Bộ GTVT đối với yêu cầu của Trung ương, và đối với Kiến nghị của chúng tôi.

Ngày 14/5/2015 Cục Hàng không Việt Nam và Báo Lao Động tổ chức Hội thảo mang tên “Dự án Cảng hàng không Quốc tế Long Thành – Một cách nhìn khách quan, trung thực, xây dựng”, tại Tp Hồ Chí Minh. Chủ trì Hội thảo là thứ trưởng Bộ GTVT Phạm Quý Tiêu, Cục trưởng Cục Hàng không Lại Xuân Thanh, TGD VAC Lê Mạnh Hùng, và Tổng Biên tập Báo Lao Động.

Hội thảo dành 3 tiếng đồng hồ cho các quan chức Bộ GTVT và của 3 chuyên gia Hà Nội biện luận, chứng minh cho sự cần thiết của sân bay Long Thành, điều mà Trung ương đã khẳng định và không yêu cầu Bộ GTVT chứng minh. Hội thảo chỉ dành 45 phút cho phần phản biện của 3 chuyên gia Hội Tư vấn HASCON và 1 chuyên gia độc lập. Hội thảo dành 15 phút cuối cùng cho Thứ trưởng Phạm Quý Tiêu trả lời các ý kiến phản biện và tổng kết Hội thảo.

Như vậy, Thứ trưởng Phạm Quý Tiêu thay mặt Bộ GTVT đã “**Nghiêm túc lắng nghe và tiếp thu các ý kiến góp ý xác đáng**” chỉ trong 45 phút, và “**giải trình rõ những vấn đề còn có ý kiến khác nhau, nhất là ý kiến phản biện của các tổ chức, cá nhân có trình độ chuyên môn**” chỉ trong 1 phần của 15 phút.

Trong phần tổng kết Hội thảo Thứ trưởng Phạm Quý Tiêu nói rõ: Hội thảo này chính là để Bộ GTVT lắng nghe, **tiếp thu**, giải trình, đi đến đồng thuận, theo yêu cầu của Hội nghị Trung ương 11. Thứ trưởng còn trả lời thẳng thừng rằng “Bộ GTVT không thảo luận với Hội Tư vấn HASCON, vì Hội Tư vấn HASCON đã trình kiến nghị lên Bộ Chính trị.”

Đó là sự thật về **cách ứng xử của Bộ GTVT đối với yêu cầu của Trung ương:**

Sự thật là như thế, còn Bộ GTVT báo cáo với Trung ương như thế nào, chúng tôi không được biết.

Nhưng may thay một bài trên Báo Tiền Phong ngày 25 tháng 05 năm 2015 đã phơi bày rõ ràng đầy đủ (<http://www.tienphong.vn/Kinh-Te/giam-54-ngan-ty-khong-phai-la-doi-pho-863854.tpo>) trong cuộc phỏng vấn Phó Thủ tướng Hoàng Trung Hải:

“Thưa Phó Thủ tướng, Hội Tư vấn Khoa học công nghệ và Quản lý TPHCM (HASCON) có một tập hợp bản khoản, thắc mắc về DA Cảng HKQT Long Thành?”

Trả lời:

Chính phủ đã nhận được những kiến nghị, nói đúng hơn là những bản khoản ấy của HASCON. Bản khoản từ cái tên Báo cáo đầu tư DA đến nội dung DA. Rằng kết cấu hạ tầng của DA không có khả năng thu hồi vốn đầu tư. Rồi xác định sai vai trò vị trí của Cảng HKQT Long Thành trong mục tiêu phát triển đất nước hiện nay. Rồi những bất cập về việc tính toán hiệu quả kinh tế - xã hội và về giải pháp huy động vốn DA, về những rủi ro này khác khi thực hiện DA...

*Ban cán sự Đảng, Chính phủ và các cơ quan có trách nhiệm của Chính phủ, cụ thể là **Bộ GTVT đã nghiêm túc, cẩn trọng nghiên cứu và có những giải trình công phu, khoa học, thỏa đáng từng điểm cụ thể.***

Không riêng với những bản khoản của HASCON, mà đối với những bản khoản, vướng mắc khác đối với DA Long Thành, Chính phủ sẵn sàng có những hình thức thông tin giải trình thỏa đáng nhằm đạt sự đồng thuận cao đối với một DA kinh tế- xã hội quan trọng, nhạy cảm đang được đông đảo cử tri hết sức quan tâm.”

Chúng tôi hết sức đau lòng khi nhận ra Bộ GTVT đã làm một đảng nhưng báo cáo Chính phủ một nẻo. Chúng tôi không biết Bộ đã tổ chức bao nhiêu Hội thảo Hội nghị bí mật, còn Hội thảo công khai trên báo chí truyền thông thì duy nhất có 1, mà chúng tôi đã trình bày ở trên. Bộ GTVT ngoài câu nói thẳng thừng ở Hội thảo của Thứ trưởng Tiêu, không hề có bất cứ một lời nào với Hội Tư vấn HASCON, có sao

Bộ lại báo cáo Chính phủ rằng đối với những bản khoản của HASCON “**Bộ GTVT đã nghiêm túc, cẩn trọng nghiên cứu và có những giải trình công phu, khoa học, thỏa đáng từng điểm cụ thể.**”?

Hội Tư vấn Khoa học Công nghệ và Quản lý TP HCM HASCON hy vọng những sự thật này sẽ được Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam, Quốc hội nước CHXHCN Việt Nam, Chính phủ nước CHXHCN Việt Nam, và Bộ GTVT xem xét đánh giá đúng mức

Ngày 1/6/2015 Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam sẽ tổ chức Diễn đàn khoa học thảo luận về Dự án sân bay Long Thành “Công khai, khoa học và trách nhiệm”.

Hội Tư vấn Khoa học Công nghệ và Quản lý TP HCM HASCON rất vinh dự được Viện Hàn lâm mời 2 người tham dự: TS Nguyễn Bách Phúc, Chủ tịch Hội và PGSTS Nguyễn Thiện Tổng, Chủ tịch Chi Hội Khoa học Công nghệ Hàng không của Hội

Chúng tôi hy vọng Diễn đàn này sẽ không lặp lại cách hành xử của Bộ GTVT ở Hội thảo ngày 14/5/2015.

Chúng tôi hy vọng Đại diện của Chính phủ sẽ có mặt ở Diễn đàn này, để biết sự thật, để không lặp lại câu chuyện của Bộ GTVT ở Hội thảo ngày 14/5/2015.